

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้ วรรณคดี 4 ขั้นตอน
ผสานเทคโนโลยี QR Code รายวิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังมั่งคลาภิเษก

The Development of “Par Chit Su Sukhothai” Programmed Instruction with 4 Steps Literature
Learning Processes Integrated with QR Code Technology on Literature’s History Subject
for Mathayom Suksa 4 Students of Nuannoradit Witthayakhom Rachmangkhalaphisek School

อดิสร ขาวสะอาด (Adisorn Khowsa-Ard)¹

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป ผสานเทคโนโลยี QR CODE 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังมั่งคลาภิเษก ที่เรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม ประวัติวรรณคดี ท 30302 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบค่าที (t-test dependent) ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสุโขทัย” ผสานเทคโนโลยี QR Code มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ($E1/E2 = 80.86/82.60$) 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: สอนวรรณคดี บทเรียนสำเร็จรูป นวลนรดิศวิทยาคม รังมั่งคลาภิเษก

¹ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รังมั่งคลาภิเษก adisornkaab@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this study were to 1) develop programmed instruction with QR CODE technology 2) compare the students' learning achievement before and after learning " Par Chit SU Sukhothai" Programmed Instruction with 4 step Literature Learning processes integrated with QR Code technology of Mathayom Suksa 4 students 3) study students' satisfactions. The subjects of this study were Mathayom Suksa 4/2 of Nuannoradit Witthayakhom Rachmangkhalaphisek School studying the literature's history subject T 30202 on semester 2 year 2560 by cluster sampling. The descriptive statistics were arithmetic mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.). The t-test for dependent samples was used to analyze the data of students' learning achievement. The results were found the efficiency of "Par Chit SU Sukhothai" Programmed Instruction with 4 step Literature Learning processes integrated with QR Code technology was 80.86/82.60. The students learning achievement was significantly higher at .05 level. The students' satisfactions towards the programmed instruction were at a high level.

Keywords: Programmed instruction with QR CODE technology, Nuannoradit Witthayakhom Rachmangkhalaphisek School

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

วรรณคดี หมายถึง “ศิลปกรรมที่ใช้ภาษาเป็นอุปกรณ์ในการแสดงออก ไม่ว่าจะแต่งในยุคสมัยใด เก่า หรือใหม่ หรือได้รับการยกย่องจากบุคคลหรือกลุ่มใดหรือไม่ มักมีผู้มองวรรณคดีว่า มีความเกี่ยวข้องกับความคิดลึกลับ หรือเก่าแก่ ความเป็นแบบแผน หรือความเป็นมรดกทางวัฒนธรรม นอกจากวรรณคดีจะเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความงามและแง่มุมของภาษาแล้ว วรรณคดียังบันทึกความรู้และเหตุการณ์ ตลอดจนวิถีชีวิตของบรรพบุรุษ” (ดวงมน จิตรจำนง, 2541:10) นอกจากนี้ ดวงใจ ไทยอุบล (2540 : 181) ได้กล่าวถึงความหมายของวรรณคดีว่า “วรรณคดีเป็นงานเขียนที่ให้ความเพลิดเพลินในแกผู้อ่าน ทำให้เกิดความคล้อยตามไปกับกวีผู้แต่งผู้อ่านจะได้เข้าใจและรู้สึกคล้อยตามไปกับชีวิต วรรณคดีจึงเปรียบเสมือนกระจกที่ส่องให้เห็นสภาพที่เต็มไปด้วยความรู้สึกนึกคิดของคนในสมัยนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ แนวความคิดและปรัชญา วรรณคดีมุ่งเน้นศิลปะการใช้ถ้อยคำก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน” จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า วรรณคดี นั้นเป็นงานเขียนที่ใช้ภาษาอย่างวิจิตร แสดงออกถึงความงามทางภาษา ให้ความเพลิดเพลินแกผู้อ่าน และได้รับการยกย่องว่าแต่งดี เป็นเลิศ

การดำรงรักษาวรรณคดี ซึ่งถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ให้คงไว้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสอนให้เด็กและเยาวชนเกิดความรัก และสนใจในวรรณคดี การจัดการเรียนรู้แบบครูเป็นศูนย์กลาง เน้นวิธีการสอนแบบท่องจำ และการขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตการนำเสนอเพื่อการเรียนรู้ของครูนั้น เป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ การสอนวรรณคดีไทยจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนตระหนัก เข้าใจและเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องปลูกฝังให้นักเรียน เข้าใจความงามทางภาษาไทยที่ใช้อย่างมีชั้นเชิง ดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545:8) ได้กล่าวว่า การสอนวรรณคดีต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนเคยชินกับสิ่งสวยงาม ความไพเราะลึกซึ้ง เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมตามครูนั้น ไม่ทำให้เกิดความซาบซึ้งในสุนทรียภาพอย่างแท้จริง

นอกจากการสอนวรรณคดีให้นักเรียนเกิดความไพเราะและซาบซึ้งในความงามของวรรณคดีแล้ว การใช้สื่อการสอนยังเป็นวิธีการให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจในวรรณคดีที่เรียนได้ดีขึ้นเป็นอย่างดี ดังที่ ชื่น ดังที่ กิดานันท์ มะลิทอง (2535; 42) ได้กล่าวว่า “สื่อ นับว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ การใช้สื่อการสอนนั้นผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะ และคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิดเพื่อเลือกสื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ การสอน และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

แต่จากการศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีของนักเรียน ของผู้วิจัยนั้น พบว่า นักเรียนขาดความเข้าใจในการเรียนวรรณคดี โดยที่ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน รายวิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 ได้วิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 ซึ่งจัดหน่วยการเรียนรู้รายวิชา ออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยที่ 1.วรรณคดีเพื่อชีวิต หน่วยที่ 2 พากิจสุโขทัย และหน่วยที่ 3 ยุคใหม่อยุธยา นั้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีผลการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยหากพิจารณาจากหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาพบว่า นักเรียนทำคะแนนได้เฉลี่ยร้อยละ 60 ดังตาราง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ตาราง เปรียบเทียบผลการเรียน รายหน่วยการเรียนรู้ ประวัตินวัตกรรมคดี 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2
ปีการศึกษา 2559 (นักเรียนจำนวน 23 คน)

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วย	คะแนน	mean	S.D.	ร้อยละ
หน่วยที่ 1	วรรณคดีเพื่อชีวิต	10	6.6	2.0	66
หน่วยที่ 2	พาคิดสู่สุโขทัย	10	6.7	2.0	67
หน่วยที่ 3	ยุคใหม่อยุธยา	20	13.01	5.0	65.05

จากตารางพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาประวัติวรรณคดี มีผลการเรียนรายหน่วยการเรียนรู้เฉลี่ย ร้อยละ 60 ซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณารายหน่วยการเรียนรู้พบว่า หน่วยที่ 1 วรรณคดีเพื่อชีวิต นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 6.6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66 หน่วยที่ 2 พาคิดสู่สุโขทัย นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 6.7 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 67 และหน่วยที่ 3 ยุคใหม่อยุธยา นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 13.01 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.05 ซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจ

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงได้ค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยการสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบสอบถามให้นักเรียนประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู และตั้งคำถามปลายเปิดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่นักเรียนคิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ สรุปปัญหาที่นักเรียนตอบตามลำดับมีดังนี้

1. นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน เพราะเนื้อหาหน้าเบื่อ
2. ครูใช้สื่อการสอนน้อยเกินไป
3. แม้จะมีการฝึกปฏิบัติแต่ การปฏิบัติมาจากการศึกษาเนื้อหาท่อน เมื่อนักเรียนไม่ทราบเนื้อหาจึงไม่ได้

ความรู้ในบทเรียน

4. ขาดหนังสือและตำราเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอน (ปัญหาข้อนี้เป็นเรื่องเชิงนโยบาย)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยนำปัญหาดังกล่าวเข้าหารือในการประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อวางแผนทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ควบคู่กับการพัฒนาสื่อการสอนเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยหวังจะทำให้ให้นักเรียนมีผลการเรียนสูงขึ้นต่อไป โดยการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมีหลายวิธีการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เป็นวิธีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจวิธีหนึ่ง เพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทั้งยังทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้อย่างถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความเข้าใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน ดังที่ ทิพย์จันทร์ ธรรมวิเศษ (2554:5) กล่าวว่า “บทเรียนสำเร็จรูปมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและช่วยพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น”

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code เพราะในปัจจุบัน ความรู้ต่างๆ สามารถค้นหาได้จากช่องทางที่หลากหลาย และนักเรียนมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์สื่อสาร เพื่อหาความรู้ที่นอกเหนือจากบทเรียนได้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยหวังว่าจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่าผู้เรียนนั้นสำคัญที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์

- 1) สร้างและพัฒนาด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ผสานเทคโนโลยี QR Code ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80
- 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพหุคูณสุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังเรียนของนักเรียน

ขอบเขต

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนवलนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 68 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนนवलนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 31 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ในเวลาในการศึกษา สัปดาห์ละ 2 คาบ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ รวม 16 คาบ

เนื้อหา

เนื้อหารายวิชา ประวัติวรรณคดี 1 (ท 30202) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พหุคูณสุโขทัย ประกอบด้วยวรรณคดีที่ศึกษา 5 เรื่องดังนี้

- 1 ศิลาวรรณคดีที่ 1
- 2 ไตรภูมิพระร่วง
- 3 สุภาชีวิตพระร่วง
- 4 ตำหรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์
- 5 มังรายศาสตร์

ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่

บทเรียนสำเร็จรูปด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code รายวิชาประวัติวรรณคดี 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

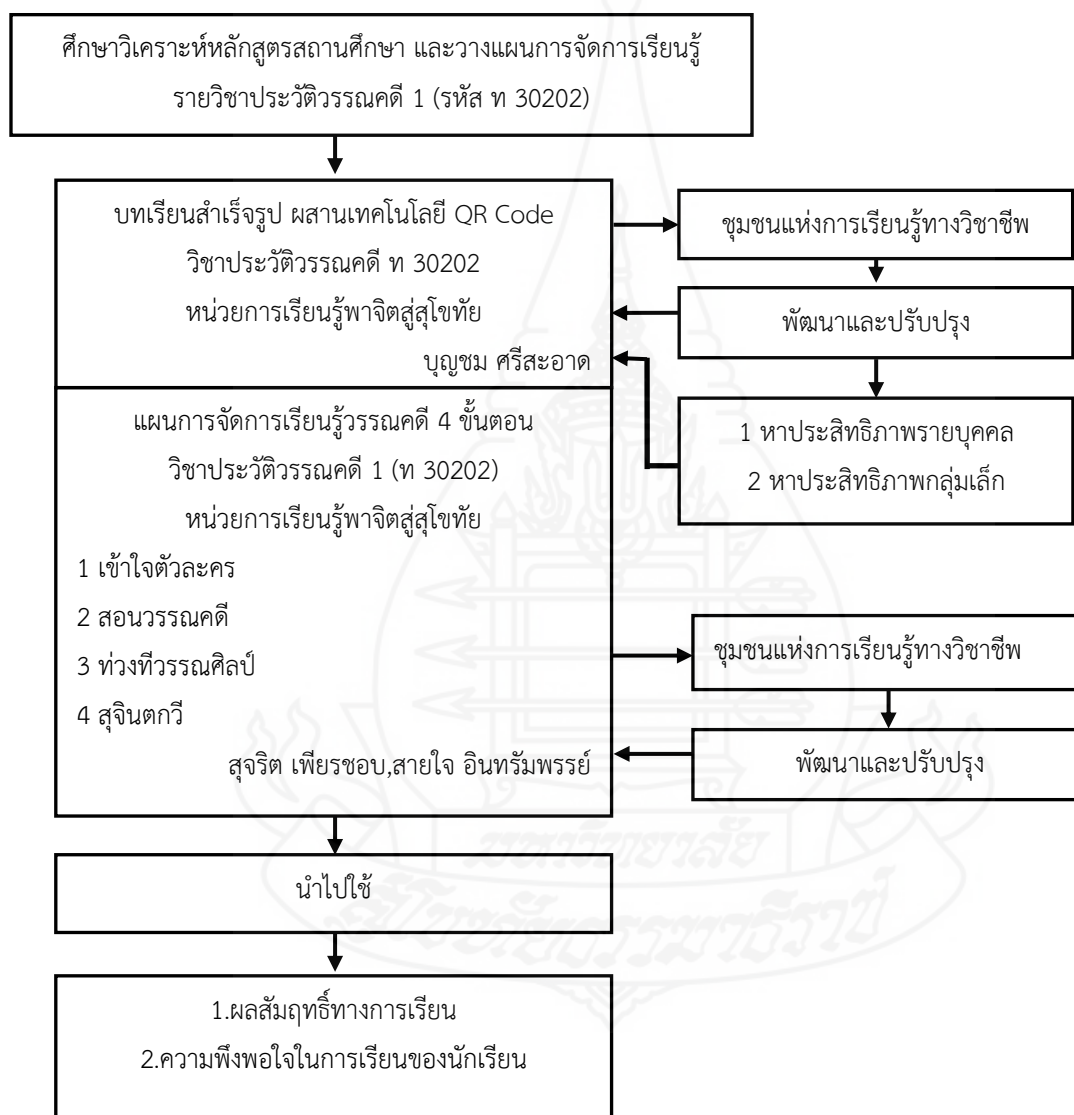
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 2 ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

กรอบแนวคิดในการพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. บทเรียนสำเร็จรูป “เรื่อง พาคิตสุโขทัย”
2. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน
3. แบบทดสอบ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

4. แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเครื่องมือในการศึกษา

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน วิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 รหัส ท 30202

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2552 ฉบับที่ 1 สารบัญชัหลักสูตร และฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชาหลักสูตรการเรียนรู้อาษาไทย รายวิชาเพิ่มเติม ประวัติวรรณคดี 1 รหัส ท 30202 ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจในวรรณคดีสมัยสุโขทัยและลักษณะเด่นของวรรณคดีสุโขทัย

1.2 ศึกษาเอกสารตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ 1 ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ในหลักสูตร จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ รวม 15 คาบ ประกอบด้วย

1.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สรุปแนวคิดพิชิตสุโขทัย เวลา 8 คาบ

1.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วิเคราะห์ วิเคราะห์ในวรรณคดี เวลา 4 คาบ

1.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 รื่นฤดี คุณค่าเพื่อนำไปใช้ เวลา 3 คาบ

1.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 เข้าใจ ตัวละคร ขั้นที่ 2 สอนวรรณคดี

ขั้นที่ 3 ท่วงทีวรรณศิลป์ ขั้นที่ 4 สุนทรียภาพ

โดยมีพื้นฐานแนวความคิดที่ว่า นักเรียนจะมีความเข้าใจในการเรียนวรรณคดีได้นั้น ต้องมีความรู้และเข้าใจความเป็นมาของวรรณคดีเรื่องนั้นก่อน นักเรียนควรทราบถึงความเป็นมา แรงผลักดันที่ทำให้ตัวละครทำพฤติกรรมต่างๆ ในวรรณคดีที่จะได้เรียน เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมที่เกิดขึ้น สถานการณ์ของเรื่อง หรือเหตุการณ์ต่าง ในวรรณคดี ที่ตัดตอนมาสอน จากนั้นจึงสอนวรรณคดี คือ สอนเนื้อหาของเรียน สอนการอ่าน และจับใจความ จับประเด็นเพื่อความเข้าใจในเนื้อเรื่อง ในขั้นนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปบนเทคโนโลยี QR Code เพื่อเติมเต็มความรู้จากที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นต่อมานักเรียนจะได้เรียนรู้ลักษณะคำประพันธ์ กลวิธีการแต่งโวหารการเล่นอักษร เล่นคำที่กวีใช้นำเสนอ และสุดท้ายเป็นการประเมินค่าวรรณคดีที่นักเรียนได้เรียน

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอในการประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในคาบ PLC เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหา

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามที่ประชุมได้เสนอแนะ

1.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุง ต่อที่ประชุม PLC เป็นวงรอบที่ 2 และปรับปรุงตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2. บทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้ พิชิตสุโขทัย มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2552 ฉบับที่ 1 สารบัญชัหลักสูตรของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ รัชมิ่งคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 1 สารบัญชัหลักสูตร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

และฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาเพิ่มเติม ประวัติวรรณคดี 1 รหัส ท 30202

ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจในวรรณคดีสมัยสุโขทัยและลักษณะเด่นของวรรณคดีสุโขทัย

2.2 กำหนดเนื้อหาของบทเรียนให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ “พาจิตสุโขทัย” ดังนี้

2.2.1 ศิลปจารึกหลักที่ 1

2.2.2 ไตรภูมิพระร่วง

2.2.3 สุภาษิตพระร่วง

2.2.4 ตำราสำหรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์

2.2.5 มังรายศาสตร์

จากนั้นกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาและศึกษาความรู้เกี่ยวกับวิธีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

2.3 ออกแบบบทเรียนสำเร็จรูป “พาจิตสุโขทัย” รวมทั้งรายละเอียดการประเมินผล โดยพัฒนารูปแบบจากสื่อการสอน ที่จัดทำขึ้นและใช้ประกอบการเรียนรู้ ประวัติวรรณคดี 1 ให้มีความน่าสนใจ โดยผู้วิจัยได้ ออกแบบการวัดและประเมินผลบทเรียน และจัดทำ Link เชื่อมโดยเนื้อหาบทเรียนกับ แหล่งเรียนรู้อินเทอร์เน็ต โดยใช้เทคโนโลยี QR Code ลงในบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางอินเทอร์เน็ต ได้เรียนรู้เนื้อหาที่เพิ่มเติมจากบทเรียนจากนั้นนำเสนอในการประชุม ชุมนชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

2.4 นำบทเรียนสำเร็จรูป “พาจิตสุโขทัย” ที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทย 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางคอมพิวเตอร์ 1 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของบทเรียน

2.5 ดำเนินการแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้ พาจิตสุโขทัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 ทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้ พาจิตสุโขทัย เพื่อทดสอบประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมารัตนวิทยาคม รัชมิ่งคลาสิก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากผลการเรียน ระดับ 4 และ 3 จำนวน 1 คน ผลการเรียนรู้ระดับ 2 จำนวน 1 คน และผลการเรียนระดับ 1 จำนวน 1 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 60/60

2.7 นำบทเรียนสำเร็จรูป “พาจิตสุโขทัย” ที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ ในการหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 ไปทำการทดลองกลุ่มเล็ก (Small group try out) โดยนำบทเรียนสำเร็จรูปที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลากนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 4 และ 3 จำนวน 3 คน ผลการเรียนรู้ระดับ 2 จำนวน 3 คน และผลการเรียนระดับ 1 จำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์มาตรฐาน 70/70

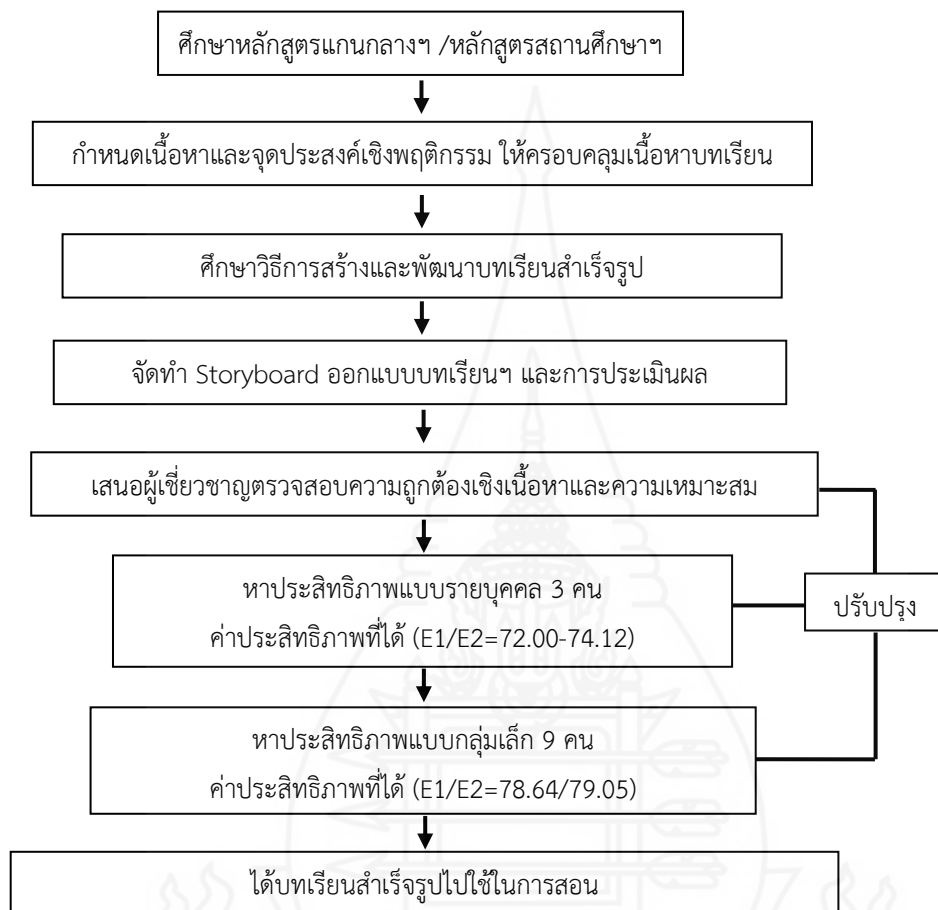
2.8 นำบทเรียนสำเร็จรูป “พาจิตสุโขทัย” ที่ผ่านการทดลองกลุ่มเล็กแล้วไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อีกตามต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

จากขั้นตอนการสร้างและพัฒนาคุณภาพบทเรียนสำเร็จรูป สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

2. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ (4 ข้อต่อ 1 คะแนน) ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหา มีขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผล และประเมินผล หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งเทคนิคการเขียนข้อสอบจากตำราเอกสารต่างๆ

2.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ รายวิชา ประวัติวรรณคดี 1 เพื่อสร้างแบบทดสอบตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ และนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC ได้ข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 52 ข้อ

2.3 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาแก้ไขตามคำแนะนำดังนี้

2.3.1 ลำดับตัวเลือกในข้อสอบทุกข้อให้มีลักษณะเป็นชายธง (ตัวเลือกที่มีความยาวน้อยที่สุดเป็นข้อ ก และตัวเลือกที่มีความยาวที่สุด เป็นข้อ ง.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2.3.2 ปรับแก้ค่าผิดให้ถูกต้องตามหลักการเขียน

2.4 นำข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 52 ข้อ ทดลองสอบกับนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.48-0.70 และอำนาจจำแนก (R) ตั้งแต่ 0.20-0.40 จำนวน 40 ข้อ มาใช้ในการทดสอบวัดผลนักเรียนต่อไป

3. การสร้างแบบสำรวจความพอใจในการเรียนของนักเรียน (Difficulty) มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจ จากวิธีการของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543; 107-108)

3.2 สร้างข้อความแสดงความพอใจต่อบทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้ พาจิตสุโขทัย โดยกำหนดค่าระดับแบบสอบถาม เป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง	มีความพอใจระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีความพอใจระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีความพอใจระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีความพอใจระดับน้อยที่สุด

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ให้ความหมายของค่าที่ทำการวัดได้ โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยใช้แนวคิดของ (Best, 1986; 195) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	มีความพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	มีความพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	มีความพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	มีความพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	มีความพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.3 สร้างข้อคำถาม การสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ร่วมกับบทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้ พาจิตสุโขทัย โดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อบทเรียนสำเร็จรูป และด้านความพึงพอใจในการเรียน จำนวน 25 ข้อคำถาม

3.4 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม และนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 16 ข้อ

3.5 คัดเลือกที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 15 ข้อคำถามมาใช้ในการสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้ วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code รายวิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ปรากฏผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง พาจิตสู่สุโขทัย ผสานเทคโนโลยี QR Code มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ($E1/E2 = 80.86/82.60$)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสู่สุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code มีผลการเรียนเฉลี่ย ($\bar{X} = 8.83$, S.D.=1.33) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 3.21$, S.D. =0.37) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสู่สุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. =0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน ในด้านความพึงพอใจโดยรวม เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.61$, S.D. =0.64) รองลงมาเป็นด้านสื่อ บทเรียนสำเร็จรูป ($\bar{X} = 4.31$, S.D. =0.52) และความพึงพอใจในด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. =0.71) เป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผล

การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสู่สุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้ วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code รายวิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาจิตสู่สุโขทัย” ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.86/82.60 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทเรียนสำเร็จรูป ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาตามหลักการสร้างและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป และผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้กระบวนการ PLC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้ได้บทเรียนสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับนักเรียนและมีคุณภาพ นอกจากนี้การใช้บทเรียนสำเร็จรูปนั้น เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก เป็นโรงเรียนที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตรอยต่อระหว่าง จังหวัด กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรสาคร ในพื้นที่โรงเรียนไม่มีรถประจำทาง คอบอ่านวยความสะดวกแก่นักเรียน โรงเรียน ประสานรถรับ-ส่ง จากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ได้ 2 ช่วงเวลา คือ เข้า 07.00-08.00 น.และเย็น 15.10 นักเรียนประสบปัญหาในการเดินทางไป-กลับ จากบ้านสู่โรงเรียน ทำให้การเรียนการสอนจำเป็นต้องกำหนดเวลาอย่างชัดเจน การสอนเสริมหลังเลิกเรียนไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนักเรียนให้ความสำคัญในการเดินทางกลับบ้าน เมื่อถึงเวลา

แต่เมื่อมีบทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้ พาจิตสู่สุโขทัย เป็นสื่อในการสอน นักเรียนสามารถนำบทเรียนสำเร็จรูปกลับไปศึกษาเพิ่มเติมที่บ้าน หรือวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ได้ โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้รับรอง ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นทุกที่ทุกเวลา อีกทั้งบทเรียนสำเร็จรูป หน่วยการเรียนรู้พาจิตสู่สุโขทัย ยังมีความสวยงาม น่าสนใจและสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เรียนกับความรู้จากอินเทอร์เน็ต ผ่านเทคโนโลยี QR Code ได้ ทำให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ วีระพงษ์ ศรีโยธี (2558:62) ที่พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป วิชาชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กล่าวว่า “บทเรียนสำเร็จรูป เป็นนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผักนัยรักการอ่านและการค้นคว้าของนักเรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการของแต่ละบุคคล จนเกิดการเรียนรู้ได้” และ ญานิดา ชนะเดช (2558) ที่สร้างบทเรียนสำเร็จรูป และศึกษาผลการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีสังวาล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เชียงใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ผลการพัฒนาพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องชนิดของคำในภาษาไทยมีประสิทธิภาพ 93.99/81.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2545 :83) กล่าวถึงข้อดีของบทเรียนสำเร็จรูปสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของตน เป็นการตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเสริมผู้เรียนให้รู้จักแสวงหาด้วยตนเองผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นขั้นตอนทีละน้อยและทราบผลการเรียนของตน

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาประวัติศาสตร์ 1 หน่วยการเรียนรู้ พงศัตถศาสตร์ไทย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอนให้ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น ได้มีการวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนโดยครูผู้สอน และวางแผนทางการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จนได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน และเป็นไปตามตามหลักทฤษฎี โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ จากผู้เชี่ยวชาญ มีการดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ จึงส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พิษามณต์ สุภา (2552:98) ที่พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา โดยสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ จึงให้แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนร้อยละ 87.20

นอกจากกระบวนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพแล้ว ผู้วิจัยพบว่า ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีที่ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วยเช่นกัน โดยขั้นตอนในการสอนวรรณคดี 4 ขั้นตอน เริ่มจาก ขั้นที่ 1) เข้าใจตัวละคร นั้นทำให้นักเรียนทราบบริบทของตัวละครในวรรณคดีที่เรียน แรงจูงใจที่ส่งผลให้ตัวละครมีพฤติกรรมนั้นๆ หรือมูลเหตุที่เป็นต้นกำเนิดของเรื่องทั้งหมด ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในภูมิหลังของวรรณคดีได้ดียิ่งขึ้น ขั้นตอนที่ 2) สอนวรรณคดี ขั้นตอนนี้ ครูให้นักเรียนเรียนรู้วรรณคดีตามเนื้อหาวรรณคดีที่กำหนด โดยเน้นการอ่านวรรณคดีและจับใจความสำคัญของเรื่อง ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน และปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้จนเสร็จตามภารกิจของงาน ขั้นตอนที่ 3) ท่วงทีวรรณศิลป์ เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนทำความเข้าใจวรรณคดีอย่างลึกซึ้ง นักเรียนต้องเข้าถึงวรรณคดีที่เรียน สามารถอธิบายความงดงามทางภาษา และอารมณ์ของบทประพันธ์ได้อย่างเหมาะสม โดยครูส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ให้เกิดบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนในชั้นเรียน โดยบทบาทของครูผู้สอนนั้นคือ เป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะนำ พร้อมทำความเข้าใจกับนักเรียนเมื่อนักเรียนวิเคราะห์วรรณคดีผิดจากหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี และขั้นที่ 4) สุนทรีย เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนร่วมกันประเมินคุณค่าของวรรณคดีที่เรียนร่วมกัน ทั้งนี้ นักเรียนในชั้นเรียนจะมีผลงานสร้างสรรค์ ที่เกี่ยวกับวรรณคดีที่เรียน เพื่อเผยแพร่ความรู้ ผ่านทางการจัดป้ายนิเทศ การทำโครงการ หรือทางสื่อออนไลน์ ตามความเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย แบบสัมพันธ์ทักษะ โดยมีความเชื่อว่าการสอนวรรณคดีนั้น นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจบริบทของวรรณคดีเรื่องนั้นๆ และสอนวรรณคดีโดยสัมพันธ์กับทักษะทางภาษาอื่นๆ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด และหลักภาษา จึงจะเกิดคุณภาพได้ สอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2538:160) ที่กล่าวว่า “การสอนวรรณคดีนั้น ควรสอนให้สัมพันธ์กับหลักภาษา และทักษะการใช้ภาษาต่างๆ ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ตัวอย่างเช่น ในการสอนวรรณคดีเรื่อง ราชาริชาตตอนพลายประกายมาศ นอกจากการอ่านในใจและการจับความและการอ่านออกเสียงแล้ว ครูอาจให้นักเรียนพูด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

หรือเขียนเรื่องย่อ อภิปรายถึงสาเหตุที่พม่าแพ้มอญ สำหรับหลักภาษานั้น ครูอาจนำประโยคในเนื้อเรื่องมาพิจารณาว่าเป็นประโยคชนิดใด มีวิธีการใช้สำนวนภาษาอย่างไร”

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป “เรื่องพาดิจสู่สุโขทัย” ด้วยกระบวนการเรียนรู้วรรณคดี 4 ขั้นตอน ผสานเทคโนโลยี QR Code รายวิชาประวัติศาสตร์วรรณคดี 1 ของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความพอใจอยู่ในระดับมาก โดยสอบถามนักเรียนสามด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านสื่อบทเรียนสำเร็จรูป และ 3) ความพอใจโดยรวม แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า นักเรียนมีความพอใจในด้านการเรียนการสอนน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีความรู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูจัดให้น้อยกว่าการศึกษาด้วยตนเองโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนระหว่างร่วมกิจกรรมพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและสนุกสนานกับการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี แต่ยังมีนักเรียนบางคนที่ไม่ค่อยร่วมกิจกรรม บางคนมีลักษณะแปลกแยกไม่ยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม ซึ่งในส่วนนี้ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกก็จะเข้าไปกระตุ้นนักเรียนโดยใช้คำถาม รวมทั้งให้เสริมแรงให้กำลังใจกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนร่วมกิจกรรมของกลุ่ม สอดคล้องกับ ลมัย ผัสดี (2554:49) ที่จัดการเรียนรู้ เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน โดยพบว่า “เทคนิคการตั้งคำถามมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและช่วยให้การจัดการเรียนรู้สมบูรณ์มากขึ้น โดยนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี” นอกจากนี้สุวิทย์ มูลคำ (2549:74) ได้กล่าวถึงการใช้คำถามในการจัดการเรียนการสอนว่า “การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้คำถาม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน คำถามที่ดีสามารถพัฒนาความคิดเพื่อให้นักเรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้นในการ ใช้คำถามในการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี ในการเรียนการสอน สร้างสัมพันธ์อันดีในห้องเรียน รวมทั้งทำให้เกิดประโยชน์อีกหลายประการเช่นกัน”

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการพัฒนาไปใช้ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีร่วมกับบทเรียนสำเร็จรูปในรายวิชาอื่น
2. การศึกษาการสอนวรรณคดี 4 ขั้นตอนร่วมกับสื่อการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สื่อประสม หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. ในการเชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนกับแหล่งเรียนรู้อินเทอร์เน็ต ครูผู้สอนจะต้องคัดเลือกแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ

นักเรียนและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาเพื่อนำไป Link กับบทเรียนสำเร็จรูป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) .หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2557) .วรรณคดีวิจิตร . พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

- กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ มังคลาภิเษก.(2552) .หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ มังคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 1 สารสำคัญหลักสูตร. นนทบุรี : บริษัท พี.พี.เอส. กิจเจริญ จำกัด.
- กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ มังคลาภิเษก.(2552) .หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ มังคลาภิเษก พุทธศักราช 2552 ฉบับที่ 2 โครงสร้างและคำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้. นนทบุรี : บริษัท พี.พี.เอส. กิจเจริญ จำกัด.
- กิดานันท์ มลิทอง.(2535). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ญาณิศา ชนะเดช.(2558). “การใช้บทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาผลการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีสังวาลเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545).การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เมธีทิพย์
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2543). ทักษะการสอนเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงมน จิตรจันท. (2541). สุนทรียภาพทางภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ศยามการพิมพ์.
- ทิพย์จันทร์ ธรรมวิเศษ.(2554). “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ์ตูน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545 ก). การพัฒนาการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก.
- พิชามณต์ สุภา.(2552). “การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องวอลเลย์บอล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลัมย์ ผัสดี.(2554). “การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเรื่องพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วีระพงษ์ ศรีโยธี.(2558). “ผลการเรียนชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป” วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2538.
- สุวิทย์ มูลคำ.(2549). 21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- Kohler.(1925). Research in Education. 5th ed. New Jersey: Prentice Hall,Inc.